

ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Προς το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

Προς την κα Υπουργό
Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας

ΘΕΜΑ: Κατάχρηση του Ν. 703/77 από τις καπνοβιομηχανίες

Οι Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ, Ηρακλείου, **Μιχάλης Κριτωτάκης** και Β' Πειραιά, **Παναγιώτης Λαφαζάνης**, σε συνέχεια της με Α.Π. 9427/28.04.10 ερώτησής τους με θέμα: «Σημαντική συρρίκνωση του εισοδήματος των Περιπτερούχων και των Καπνοπωλών μετά και την αύξηση της φορολογίας των καπνικών προϊόντων», και της με Α.Π. Β13-383/19.05.10 απάντησής σας και του με Α.Π. 2684/7.5.10 συνημμένο σ' αυτήν έγγραφο της Επιτροπής Ανταγωνισμού, καταθέτουν αναφορά την «**ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ – ΝΟΜΙΚΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ**» του Δικηγόρου παρ' Αρειω Πάγω κ. Βασιλείου Ε. Νιζάμη, την οποία τους κοινοποίησε το **Σωματείο Περιπτερούχων και Καπνοπωλών Ν. Ηρακλείου** και στην οποία, με βάση το εθνικό και κοινοτικό δίκαιο, **αποδεικνύεται** ότι οι καπνοβιομηχανίες, συνεπεία της δεσπόζουσας θέσης τους και με τη βούληση της Πολιτείας, καθορίζουν μονομερώς τη λιανική τιμή των καπνοβιομηχανικών προϊόντων κατά τρόπο καταχρηστικό.

Επισυνάπτεται η ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ – ΝΟΜΙΚΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ
Παρακαλούμε για την απάντηση και τις ενέργειες σας και να μας ενημερώσετε σχετικά.

Αθήνα, 21.07.2010
Οι καταθέτοντες βουλευτές

Μιχάλης Κριτωτάκης

Παναγιώτης Λαφαζάνης

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ - ΝΟΜΙΚΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ:

Με τη διάταξη του άρθρ. 100 του Τελωνειακού Κώδικα, όπως ισχύει μέχρι σήμερα, θεσμοθετήθηκε το άκρως παράδοξο οι καπνοβιομηχανίες, που κατά βάσιν ασχολούνται με το χονδρικό εμπόριο των βιομηχανοποιημένων καπνών, να καθορίζουν ελεύθερα την λιανική τιμή τους, χωρίς, ωστόσο αυτές να δραστηριοποιούνται στο λιανικό εμπόριο.

Αποτέλεσμα της ρυθμίσεως αυτής ήταν οι καπνοβιομηχανίες, οι οποίες κατέχουν δεσπόζουσα θέση στην αγορά και κατά σαφήν κατάχρησιν της θέσεώς τους αυτής, αλλά και των διατάξεων του άρθρου 2 του Ν. 703/1977, συμπίεσαν τις λιανικές τιμές των βιομηχανοποιημένων καπνών, με βάση τα στοιχεία του κόστους, όπως αυτές τα αντιλαμβάνονται, εις τρόπον ώστε η τελική λιανική τιμή τους, αφ' ης στιγμής δεν έχει συνυπολογιστεί και το εύλογο κέρδος ημών, που δραστηριοποιούμαστε στο λιανικό εμπόριο, να φέρει κατεξοχήν τα χαρακτηριστικά της χονδρικής τιμής τους, εμείς δε να έχουμε οδηγηθεί σε πραγματικό αφανισμό, καθόσον λειτουργούμε με ανύπαρκτα περιθώρια κέρδους.

Η παραδοξότητα της πρακτικής αυτής εντείνεται εάν αναλογιστούμε ότι στην περίπτωση των φαρμάκων, το μεν οι φαρμακοβιομηχανίες καθορίζουν την χονδρική τιμή τους, οι δε φαρμακοποιοί, που δραστηριοποιούνται στο λιανικό εμπόριο, καθορίζουν την λιανική τιμή τους, χωρίς να είναι κατανοητό και κατά λογική αναγκαιότητα, αλλά και για το ενιαίο της αντιμετώπισης, γιατί να μην ισχύει η ίδια ρύθμιση και στην περίπτωση των βιομηχανοποιημένων καπνών !!

Σύμφωνα με το αρ. 3 παρ. 1 εδ. α' του Κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2002 "για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρ. 81 και 82 της Συνθήκης", όσες φορές οι αρχές ανταγωνισμού των κρατών - μελών ή τα εθνικά δικαστήρια εφαρμόζουν την εθνική νομοθεσία ανταγωνισμού σε συμφωνίες, αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων ή εναρμονισμένες πρακτικές κατά την έννοια του αρ. 81 παρ. 1 της Συνθήκης, οι οποίες είναι πιθανόν να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ των κρατών - μελών κατά την έννοια της διάταξης αυτής, εφαρμόζουν επίσης το άρθρ. 81 της Συνθήκης στις εν λόγω συμφωνίες, αποφάσεις ή εναρμονισμένες πρακτικές.

Όταν οι αρχές ανταγωνισμού των κρατών - μελών ή τα εθνικά δικαστήρια εφαρμόζουν την εθνική νομοθεσία ανταγωνισμού, σε τυχόν καταχρηστική πρακτική που απαγορεύεται από το άρθρ. 82 της Συνθήκης, εφαρμόζουν επίσης το άρθρ. 82 της Συνθήκης.

Κατά το άρθρ. 86 ΣυνθΕΚ, το οποίο απευθύνεται στα κράτη - μέλη:

"1. Τα κράτη - μέλη δεν θεσπίζουν ούτε διατηρούν μέτρα αντίθετα προς τους κανόνες της παρούσας συνθήκης, ιδίως προς εκείνους των αρ. 12 και 81

μέχρι και 89, ως προς τις δημόσιες επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις στις οποίες χορηγούν ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα.

2. Οι επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος ή που έχουν χαρακτήρα δημοσιονομικού μονοπωλίου υπόκεινται στους κανόνες της παρούσας συνθήκης, ιδίως στους κανόνες ανταγωνισμού, κατά το μέτρο που η εφαρμογή των κανόνων αυτών δεν εμποδίζει νομικά ή πραγματικά την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που τους έχει ανατεθεί. Η ανάπτυξη των συναλλαγών δεν πρέπει να επηρεάζεται σε βαθμό ο οποίος θα αντέκειτο προς το συμφέρον της Κοινότητας".

Σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο του ανταγωνισμού, οι καπνοβιομηχανίες, οι οποίες έχουν συμφέρον να αυξήσουν τα έσοδα από την διακίνηση των βιομηχανοποιημένων καπνών, πρέπει να εξετάζουν κατά πόσο θα ήταν δυνατός ο συμβιβασμός των συμφερόντων όλων των εμπλεκομένων με την διακίνησή τους, με σαφέστατη κατανομή του περιθωρίου κέρδους όλων των πλευρών, χονδρεμπόρων και λιανοπωλητών.

Σε τέτοιες περιπτώσεις, για να διασφαλισθεί η άνευ διακρίσεων ισόρροπη διασφάλιση των περιθωρίων κέρδους απάντων, πρέπει να αναζητείται, με ευθύνη της Πολιτείας, μια συνολική λύση σε συνεργασία με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, ενόψει της αποκλειστικής αρμοδιότητάς της να θεσμοθετεί και να παρέχει αρμοδιότητες, όπως συνέβη στην προρρηθείσα περίπτωση του άρθρ. 100 του Τελωνειακού Κώδικα.

Αλλωστε, η μονομερής παροχή από την Πολιτεία της αποκλειστικής αρμοδιότητας στον καθορισμό της λιανικής τιμής στις καπνοβιομηχανίες έχει αποκλείσει και σαφέστατα δεν εξυπηρετεί τους λιανέμπορους, προσέτι δε η συμπεριφορά των καπνοβιομηχανιών στην αγορά δεν προσδιορίζεται από τους φυσικούς κανόνες της αγοράς, αλλά από τεχνητούς κανόνες (βλ. άρθρ. 100 Τελων.Κώδικα), που επιβάλλουν συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές, με αποτέλεσμα να υφίσταται παρεμπόδιση ή νόθευση του ανταγωνισμού, ο οποίος πρέπει να θεωρείται εντός του πραγματικού πλαισίου, στο οποίο θα διεξαγόταν, αν δεν υφίστατο η επίμαχη σύμβαση (ΔΕΚ 56/65, Societe technique miniere κατά Maschinenbau Ulm, Συλλ. 1966, Ελλ. Ειδ. Έκδ. σ. 313, 321).

Από τα ανωτέρω, αποδεικνύεται ότι συνεπεία της θέσεως των καπνοβιομηχανιών, που κατέχουν ιδιαίτερα υψηλό μερίδιο της αγοράς, σε δεσπόζουσα θέση, με την βούληση της Πολιτείας και της εντεύθεν πραγματικής δυνατότητάς τους να καθορίζουν μονομερώς την λιανική τιμή των καπνοβιομηχανικών προϊόντων κατά τρόπο καταχρηστικό, αφού ουδέποτε ήλθαν σε συνεννόηση μαζί μας ως προς τον συνυπολογισμό και του δικού μας περιθωρίου κέρδους επί της τιμής αυτής, ως λιανοπωλητές των προϊόντων αυτών έχουμε, εξαιτίας της ανισότητας των μερών, περιέλθει σε μειονεκτική θέση στον ανταγωνισμό.

Κατά την ερμηνεία της έννοιας της καταχρηστικής εκμεταλλεύσεως λαμβάνονται υπόψη ο σκοπός και το αντικείμενο προστασίας του Ν. 703/1977,

ήτοι η προστασία του συστήματος της οικονομίας της αγοράς καθώς και η προστασία της οικονομικής ελευθερίας των τρίτων. Στο πλαίσιο αυτό η καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας θέσεως επιχειρήσεως κρίνεται με βάση την αντικειμενική συμπεριφορά της, εφόσον αυτή της επιτρέπει να επηρεάζει τη διάρθρωση της αγοράς, στην οποία, λόγω της παρουσίας της ίδιας της επιχείρησης, ο ανταγωνισμός είναι ήδη εξασθενημένος και η τελευταία, χρησιμοποιώντας διαφορετικές μεθόδους απ' αυτές που εφαρμόζονται υπό κανονικές συνθήκες ανταγωνισμού σε προϊόντα ή υπηρεσίες, οι οποίες αποτελούν το αντικείμενο των εμπορικών της δραστηριοτήτων, παρεμποδίζει τη διατήρηση του επιπέδου του εναπομένοντος ανταγωνισμού ή την ανάπτυξή του.

Υπό το πρίσμα της διαπίστωσης αυτής, η παράβαση του άρθρου 2 του Ν. 703/1977 συνιστά παράνομη συμπεριφορά κατά την έννοια της διατάξεως του άρθρου 914 ΑΚ, έτσι ώστε, εφόσον συντρέχουν και οι άλλοι όροι της διατάξεως αυτής, ο τρίτος που ζημιώνεται έχει αξίωση για/αποζημίωση.-

Ο ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Ε. ΠΕΤΡΑΚΗΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΕΠΙΣΤΑΣΙΑ 7Α
ΠΛΑ. ΔΕΛΤΑ 177
ΑΦΜ 043233062

Κοινοποιήσε γρον κ. ΚΡΙΤΣΟΥΤΑΚΗ Μ.
ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
21/07/2020

Η ΠΡΟΣΦΑΡΟΣ
ΧΑΙΡΕΤΗ ΕΛΕΝΗ

Ταχ Δ/ση ΣΥΜΒΟΥΛΕΙΟΥ: ΕΘΝ ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΩΣ 176
ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Τηλ/φο: 2810 330622